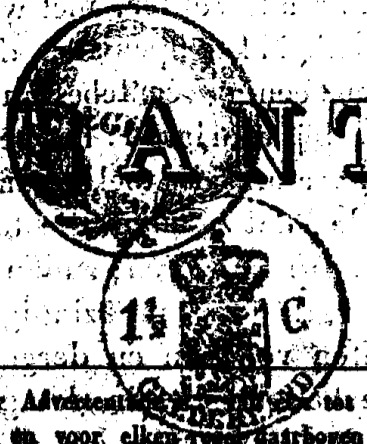

ARNHEMSCHE SCOUWANT.

De prijs der Courant, die geregelde vijf weken wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is 5 in de drie maanden.

ZONDAG 1 FEBRUARI.

De prijs der Advertentien, die op de eerste regels, f 1.00, en voor elke volgende regel 20 centen, behalve 35 centen argelregt, voor elke plaatsing.

Ontwerp van wet, betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen.

VI.
Uit den aard der instelling van diaconiën volgt mede, dat tusschen dezen nimmer sprake kan zijn van eene restitutie harer behoeftigheid door andere personen. Zij geven uit liefde, aan wie zij willen, maar uit hare eigene kas; nimmer ten koste van een ander.

Die wil is daarom niet die van eenen Aziatischen despoot, zonder beperking, dan de lust van het oogzigt, die wil is ook door den aard der instelling beperkt. Deze beveelt haar, naar vermogen handreiking te doen aan de huisgenooten des geloofs, als werken der christelijke liefde. Het kerkelijk opzigt levert eenen waarborg, dat zij dit doel niet uit het oog zullen verliezen. Indien er dan een behoeftige is, die van elders zich in een nieuw verblijf en in zijn nieuw verblijf zich aan de gemeente aansluit, — de diaconiën zullen hem vroeger of later onder hare bedeeften opnemen, en dat naar mate van de omstandigheden, die tot zijne verhuizing aanleiding hebben gegeven; naar mate hij zich gedraagt, of den bijstand der christelijke liefde zich waardig maakt, of de aan hem meer of minder behoeft.

Wanneer de diaconiën niet aan hare bestemming, niet aan den aard harer instelling, kunnen voldoen; wanneer het kerkelijk opzigt onvermogen is, om een dergelijk collegie zinnen pligt te doen betrachten; wanneer de invloed van het gemeentebestuur daartoe even onvoldoende blijkt; wanneer de administratie verderfelijk op de armen werkt; — dan behoort de staat het regt te hebben, om, op voordragt van gemeente- of provinciaal bestuur, zoodanig collegie door den koning, na ingewonnen berigten van het kerkelijk bestuur, waaraan het ondergeschikt is, en op advies van den raad van state bij een gemotiveerd besluit te ontbinden, of des noods door andere personen tijdelijk te doen vervangen. In het geval heeft daartoe de staat het regt, omdat de instelling, door anders te handelen dan zij behoort, zich zelf vernietigt.

Wij vermoeden, dat men ons zal te verwonderen, dat dit zeer fraai klinkt, maar zeer moeilijk zal zijn in de prak-

tijk, en dat het vooral ondoenlijk zal zijn, zoo niet de lesten aan te wijzen, waarvoor de wetgeving een collegie zoo verkeerd behandeld heeft, dat het zulk eene straf verdient.

Wij antwoorden daarop, eerstelijk: al ware het nog duizendmaal moeilijker, zoo kan die moeilijkheid nooit regt geven om het regt van een ander te schenden; — wil men gemak, men bepaale, dat in elke gemeente eene armen-administratie zijn zal, ter wier behoefte alle diaconie-fondsen verbeurd zullen zijn en alle collecten bij de verschillende gezindheden in kerken of aan de huizen zullen worden overgebracht. Ziet dat is zoo gemakkelijk; dan behoeft men zelfs geen toezigt op de diaconiën te houden! — Dat regtschennis zou luider spreken; zij is niet grooter dan die, welke het ontwerp der regering wil. Die moeilijkheden vloeijen uit den aard der diaconiën voort en zijn dus niet weg te nemen zonder onregt te plegen.

Maar, ten andere, antwoorden wij op de straks geopperde bedenking, dat, zoolang men geene bepaalde feiten kan aangeven, de beschuldiging tegen eene diaconie ook alleen op vermoedens, of op individuele opinien berust, en derhalve van de hand gewezen, of liever gezwegen behoort te worden.

Eene andere bedenking putten wij uit de memorie van toelichting: »Dat uit onze beschouwing zou voortvloeijen, dat in alle gemeenten burgerlijke armbesturen zouden moeten worden opgericht, om diegenen te bedeeften, die door de diaconiën werden verstooten,» en — er zijn zoo veel gemeenten, waar dit niet bestaat.

Zal dat anders zijn volgens de concept-wet?

Hoe? als een behoeftige protestant zich neerzet in eene gemeente, waar niet dan katholieken woenen, of omgekeerd, — dan zal er ook toch, volgens het ontwerp, een burgerlijk armbestuur in het leven geroepen moeten worden, als het nog niet bestaat. En zegt men, »dat is niet noodig voor een of twee huisgezinnen,» dan kan het gemeentebestuur zelfs regt streeks wat geven; dan antwoorden wij, dat dit niets in de zaak verandert, omdat het gemeentebestuur door die daad tevens algemeen armbestuur wordt. Het onderscheid ligt alleen daarin, dat

wellicht het algemeen armbestuur, bij ondersteuning, veel meer personen te bedeeften zou hebben.

Nevens de diaconiën wilden wij derhalve burgerlijke armbesturen opgericht hebben. Zoodra men het beginsel van een domicilie van onderstand aanneemt en de diaconiën in haren eigenen werkring vrijlaat, moet men van zelf daartoe komen. Want deze niet meer uitscheidende aan den behoeftige, die hare kerkelijke gemeente verlaten heeft, kan het verhaal wegens bedeeften, aan hem gedaan, niet dan op het burgerlijk armbestuur geschieden; maar dat neemt niet weg, dat daar, waar dergelijk burgerlijk armbestuur bijna niets te doen zou hebben, zijne geringe werkzaamheden met die van het gemeentebestuur vereenigd kunnen worden.

Wij willen, dat de regeling hiervan aan de respectieve gemeentebesturen, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, zou worden overgelaten.

Wij wenschten tevens bij de wet te geschreven te hebben, dat in de behoeften dier burgerlijke armbesturen hoofdzakelijk door collecten in de gemeenten werd voorzien; waar de behoeftige geen regt op onderstand heeft, is elke onderstand voor hem eene lieflegift; laat zij dan ook voornamelijk uit giften bestaan worden! — waar deze te kort schieten, moeten subsidien uit de gemeenten te hulp komen.

Die subsidien moeten zoo gering mogelijk zijn en naar omstandigheden worden geregeld, waarbij insameling moet komen of dergelijk armbestuur zware kosten voor de gemeenten of bedeeften die zij, bij het gebruik, hetzij ten gevolge van een vonnis, in de koloniën der maatschappij van weldadigheid bevinden, hebben te betalen, of zij met een zwaren last van restitutiën belast zijn, — alle welke uitgaven, volgens onze beschouwing, noodzakelijk ten laste dier burgerlijke armbesturen moeten komen.

Terwijl wij dus de kerkelijke armbesturen van de burgerlijke afscheiden, zoo behoort de wet, echter, eene andere regeling vrij te laten aan de gemeenten.

Evenmin als de diaconiën bezwaard kunnen worden met lasten, die tegen den aard hanner instelling strijden, — evenmin kunnen zij op eenige subsidien rekenen, die zij ook niet behoeven, omdat zij niet

meer behoeven te geven, dan waarover zij kunnen beschikken.

Dit neemt, echter, niet weg, dat men de gelegenheid kan openlaten, dat de diaconiën zich met een gemeentebestuur kunnen verstaan; bij voorbeeld: het gemeentebestuur kan haar subsidie toekennen, onder voorwaarde, dat zij allen, die tot het kerkgenootschap behooren, zullen ondersteunen, in de zorg van krankzinnige leden der gemeenten voorzien en dergelijken. De diaconie belast zich, in dat geval, met een deel der lasten van het algemeen armbestuur, welks subsidien zij daardoor verminderen. Zij vereenigen, in dat geval, tweederlei bevoegdheden in zich en be-deelen niet alleen als diakenen, maar ook als bestuurders der algemeene armen. Hoe men dit ook regele, het zal het gevolg zijn eener overeenkomst, waarbij men geheel vrijwillig in die voorwaarde heeft toegestemd en zich derhalve nimmer over onrecht zal kunnen beklagen.

Buitenslandsche berichten.

ENGLAND.

Londen, 28 jan. Gisteren heeft sir Robert Peel zijne reeds zoo veel ongeduld en belangstelling te geo-moet gezeeue voordragt tot wijziging der korenwetten gedaan. Hoe gewichtig dit onderwerp alleen reeds zijn mogt, was de voordragt nog van veel meer omvat-tenden aard, dan men verwacht had, want zij betrof ons geheele stelsel van inkomende regten. Terwijl de minister aan den eenen kant zijn voornemen aankon-digde, om hoazeer allengs en op eene zachte wijs, aan de binnenlandsche graanteelt de bescherming te ontnemen, welke de regten op den invoer van bui-tenlandsch graan hier verleenden, verklaarde hij voortdurens te zijn, om op gelijke wijs, en als maatregel van evenwigt, ook de soortgelijke begunstiging te willen intrekken, welke verscheiden binnenland-sche fabrieken genoten, vertrouwende, dat beide die groote bronnen van volkswaart door deze na-dering tot volkomen vrijhandel, inderdaad, zouden winnen.

In de laatste jaren, zeide hij, was de herziening van het tarief aan de kamer ter overweging aange-boden. In 1842 had hij een plan voorgesteld en in 1845 op eene vrij uitgebreide schaal doen aannemen, tot verlening van het recht op de grondstoffen voor fabrieken. Er werden nu bijna geheel regten geheven op grondstoffen, uit vreemde landen ingevoerd. Derhalve kon hij nu van de fabriekanten eischen, dat zij afstand deden van de bescherming die zij genoten. De eenige grondstoffen, nu nog aan regten onderhevig waren, waren katoen en linnen. Hij wilde de regten van katoen vermindern van 3 sh. 2 d. tot 1 sh. 6 d. per cwt. en op dezelfde wijze het hout verminderen, tot dat het zou zijn neergekomen op het recht, waarop het zou blijven en hetwelk hij nader zou bepalen. Vooral van de fabriekanten, die wol, linnen en katoen fabriceerden, eischte hij nu, dat zij zouden toonen, hoe menigvuldig overtuiging was, door afstand te doen van de genoten beschermende regten. Dit deed hij met te meer vertrouwen, daar zij en niet de landbouwers het eerst om beschermende regten hadden gevraagd. Hij zeide, dat hij voornemens was, grove wollen, linnen en katoenen stoffen geheel vrij te la-ten, en de fijne soorten van 20 op 10 pCt. te ver-minderen. Thans was zijde bezwaard met een recht van 30 pCt. doch hetwelk in sommige omstandigheden hoo-ger was. Hij stelde nu voor, om, in stede van 30 pCt. slechts 15 pCt. te heffen van £ 100 waarde, want dit recht was nimmer eene bescherming voor den fabriekant, dan eene begunstiging voor den smakke-aar. Vervolgens gaf hij een uitvoerig overzicht van de vermindering van invoerregten, die hij wilde voor-stellen op behuigspapier, bewerkte metalen, be-werkte huiden, laarzen, schoenen, hoeden, bewerkte stroo, rijtuigen, oep, braadewijn, jenever, suiker en andere artikelen, en ging daarna over tot de artikelen van landbouw, welke hij van regten wilde

onthoeken. Hij stelde voor om alle zaden te vermin-deren tot een recht van 5 sh. per cwt. Indisch koren of maïs, hetwelk van zoo veel belang is tot mesting van het vee, stelde hij voor, om bij den invoer vrij te laten. Hij begunstigde daardoor den landbouw, maar heroefde hem niet van bescherming; hij stelde ook voor om boekweit, maïs en meel van boekweit van regten vrij te stellen. Hij zeide, welke verla-ging van regten hij op boter, kaas en hoed wilde stellen, welke verhoging nagenoeg op de helft van het bestaande recht herkomt. De invoer van vleesch wilde hij geheel vrijstellen. Alle soorten van planten en dierlijk voedsel moesten vrij van regten worden toegelaten; eveneens moest het van buiten s lands ingevoerde ook vrij zijn.

Overgaande tot den invoer van vreemde graanen, zeide hij, dat, hoewel hij niet in eens de graanwetten wilde afschaffen, hij, echter, in de hoop, om de zaak ge-heel te beslissen, en om tijd te vergunnen tot rege-ling der belangen van den landbouw, wilde voorstel-len, dat derzeiver instandhouding slechts tijdelijk zou-de wezen. Hij zou derhalve een ontwerp aanbieden, waarbij bepaald werd, dat na zekere tijdstip de invoer van alle graansoorten vrij zoude zijn. Inmiddels wilde hij, dat men onmiddellijk eene merklijke verhoging op de regten vaststelde, en dat die vermindering voor drie jaren bepaald werd. Na den 1sten februari 1849, namelijk, zouden haver, garst, rogge en tarwe al-leen aan stat. recht meer dan nominaal recht onder-worpen zijn, dat hij op maïs wilde toepassan en al-leen strekte, om statistieke opgaven te bekomen van de ingevoerde hoeveelheden. De hoofdwesie was nu, wat sak de staal der wet in dien tusschen tijd zijn? Hij stelde voor, te bepalen, dat tot den 1sten februa-ri 1849 de volgende regten zouden geheven worden. Wanneer de gemiddelde prijs van tarwe was 48 sh. per quarter, dan zou het recht zijn 10 sh.; was de prijs tusschen 48 en 49 sh., dan 9 sh.; van 49 tot 50 sh. 8 sh. en zoo vervolgens, tot dat de prijs 54 sh. bedroeg als wanneer hij een vast recht van 4 sh. zou voorstel-len. De bepalingen voor de andere graansoorten zou-den dezelfde schaal volgen, als voor de tarwe, voor de bijzonderheden zou hij den volgende dag docu-menten ter inzage overleggen. Derhalve zou van de tarwe op den tegenwoordigen prijs, geheven worden een recht van 4 sh., in stede van het nu geheven wor-dende recht van 16 sh. per quarter, en alle andere soor-ten in consumtie gebragt, zouden niet veel meer dan een nominaal recht betalen. Zoodanig was het voor-stel, dat de regering aan het Huis deed tot regeling van die belangrijke kwestie.

Voorts verklaarde hij, voornemens te zijn, nog on-derscheidene binnenlandsche maatregelen, van welke hij de bijzonderheden opgaf, te zullen voorstaan, om aan den landbouwen den stand eenige geldelijke vergoeding te leveren voor hetgeen de groote thans voorgestelde verandering dien aanrankelijk indigdom verliezen.

Hij stelde vervolgens voor, dat de discussie aanstaanden dinsdag, oven acht, dagen zoude plaats heb-ben. Op voorstel van den heer O'Brien, om de beraad-slagting nog wat later te stellen, daar de landbouwers voor dien tijd kunne opinie niet konden bekend maken, stelde sir R. Peel voor, om, ingevolge het voorstel van den heer Melis, die discussie tot maandag over acht dagen uit te stellen.

Dus staat op het oogenblik de zaak der koren- of wij mogen, na de voordragt van sir Robert Peel, wel zeggen, de algemeene zaak der wetten. Maar zoo-veel een onderwerp van zoo al verzwevend belang toelaat, houdt zich de publieke aandacht bezig met een ander, van buitenslandsch gewigt. Er zijn nimmer-gisteren te Liverpool tijdingen ontvangen van den 5sten dezer uit Nieuw-York. De vraag omtrent het Oregon-gebied begint een zorgrijker voorkomen aan te nemen. Een man van zeer beroemden naam, de heer John Quincy Adams, heeft zich bij de voorstanders van den oorlog, of althans van de bevestiging der betwiste landstreek gevoegd en het bericht hiervan heeft aan de beure eenen zeer onangeneamen indruk te veeg gebragt. Het was de 2den, dier-ter gelegenheid dat de heer Havalson, een lid der commissie van militaire zaken, den op zich zelve reeds vrij zorgvullenden voorslag deed, ten twee-nieuwe regimenten scherpshooters op te rigten en ook infanterie, artillerie en dragonders te vermeerdereu, ten einde den president in staat te stellen, om de kolonisten op het Oregon-gebied te beschermen of de grenzen met kracht te verdedigen; dat de heer Adams voor zijn, hierboven, vermeld, gevoelen, niet stemt. Hij verzette zich tegen den voorslag, maar niet omdat hij geest maatregelen wilde nemen, welke verbeo-ging, of vergeijk moeten bemoeijeliken; maar om-dat hij begeerde, dat hij, voorraad en als eerste stap het thans met Engeland bestaande tractaat (van 6 augustus 1827) zou worden opgezegd. Dit het thans "diar opzegging," zei de heer Adams, brengt niet, als noodwendig gevolg, den oorlog mede; maar ver-kiest Grootbritanje zulk eene opzegging als consequent van vijandelijkheid van onze zijde te beschouwen en van de zijne werkelijke vijandelijkheden te beginnen, alsdan, heeft men ons immers gezegd; zullen wij

allen van eene en dezelfde partij zijn, en God als magtig geve, dat het zoo wezen moge! Is dit dan het geval, dan zal de oorlog veel minder van die buitengewone verschrikkingen hebben, welke mijn vriend uit Zuid-Carolina (de heer Holmes) er in on-dekt heeft, niettegenstaande de zoo vurig krijgszuchtige geneigdheden, welke hij verleden jaar in deze taal ten opzichte van Texas aan den dag legde. En hiervan ben ik zeker, dat in zulk een geval, Groot-britanje niet lang bezitter zijn zal van het Oregon-gebied, nog van eenig oord ten noorden der linie van Kanada. (Deze woorden maakten grooten indruk en er waren beginnende teekenen van toejuiching). Doch zult gij er in toestemmen om de opzegging te doen, hoe groot mijn afschuw van oorlog of oorlogs-establisementen ook zijn moge, zal ik, zoo lang de adem des levens in mij blijft, volgaarne zoo verre gaan als iemand, wie hij zij, in het doen van offeringen om dien oorlog voorspoedig en roemrijk te maken." Den 3den werden de debatten over deze zaak hervat. Andere leden, zoo als, bij voorbeeld, de heer Withthrop, waren van een tegenovergesteld gevoelen als de heer Adams; beweerde dat de opzegging een stap tot oorlog zijn zou, terwijl de vermeerdering der krijgsmacht, die voortvloeide uit de andere werking doen zou. — Den 5den begon de vraag tot hare be-slissing te naderen. In de zitting van dien dag deed de heer C. J. Ingersoll, in naam van het comité van buitenslandsche zaken, rapport, voorlaande om den president te nagtigen de opzegging in de over-eenkomst van 6 augustus 1827, te bevestigen, volgens welke de thans bestaande schikking na een jaar tijds hare kracht verliest, te doen. In den bescheid van het comité, was men het echter eveneens eens ge-weest als in de vergadering, want de heer Davis, in naam der minoriteit van dat comité, sprakende van de meening te hebben, dat de Kamer geen recht had eene vraag te behandelen, die aan de trak-taat makende magt behoort. In den loop der dis-cussie, die nu volgde, vermeldde zich kwantlijk de binnenlandsche jaloesheid en strijd, tusschen de noordelijke en zuidelijke staten, de tegenstanders en voorstanders der hegelele vraag, die reeds in de aan-merking van den heer Adams over den heer Holmes had doorgestrand en in deze geheele zaak zoo veel invloed uitoefent. De heer Giddings verklaarde dat hij te en oorlog en van gevoelen was, dat opzegging dien zekere akte brengen; maar dat door de opzegging van Texas de magt van de beide staten zoude overgegaan, en dat hij daarom voor de opzegging stemde, al ware oorlog daaruit het gevolg. Kwam er oorlog, dan achtte hij het zeker, dat wij niet alleen het Oregon-gebied, maar ook de beide Kana-das verdragen zouden; uit deze zonden wij of zes maanden, staten, om het gebied van de beide staten de balans van magt voor de vrije staten hersteld wor-den. Een ander lid, de heer Mackwell, beweerde, dat men niet vooral opzegging der beide staten, maar reeds terstond bezit van het Oregon-gebied kon be-nemen en er eene regering instellen die ook de regten der Britsche onderdanen kon waarborgen, dan na kon men de opzegging doen, wanneer men wilde. De heer Pratt meende, dat men niet moest doen, maar alles aan den loop der tijden overlaten, bij welke werking men niet anders kon dan wachten. Overigens was de thans de vraag en, vraag, van welke zijden te weeg, kwam van Groot-britanje het betwiste geheel aan zich trekken; er zou oorlog komen niet alleen met die, maar met nog andere Europeesche mogendheden; de groote strijd tusschen de vrijzinnige en de despotische gouver-nementen zou ontbranden en geheel de wereld in al-gemeen krijg gewikkeld zijn. — Den anderen avond, den 6den, werd deze belangrijke discussie hervat, als wanneer, in een algemeen comité der Kamer, op voorslag van den heer Sewell, besloten werd, om de opzegging van het tractaat, krachtens hetwelk met Engeland een gesloten verdrag van tien over het Oregon-gebied, bestond, te bevestigen. Dit besluit ging ook het besluit door tot vermeerdering der krijgsmacht.

FRANKRIJK.

Paris, 28 jan. Een commissie, door het gou-vernement benoemd, houdt zich bezig met de her-stelling der oogenblikken, die voortvloeien uit de drukkerijen, dagelijks vermeerderd zijn aan het ministe-rie van binnenlandsche zaken.

De algemeene van Tenis houdt zich bezig met eene school voor zijne jonge landgenooten, welke op te rigten, even als die voor jeugdige jongens, die naar de verschillende jaren van hunne opvoeding aan altijd in het Tunesische land te houden te hebben te studeren; van deze zullen zes de lessen der po-lytechnische school in de maand oktober 1848, in de Europese talen bestuderen, om later als tolken ge-brukt te worden; drie moeten de geneeskunde be-studeren. Het studien jaar op 6 jaren bepaald.

De nachtdagen van Madrid, verzoeken, dat de president van den raad het voornemen, had te maken, om de 2den dezer, te bevestigen, in de vanden tot volbrachten in de staten; die het reukelijk, van de Konigin der eelverbindingen van de konigin waren ge-daan.

Een brief, uit Irun, meldt ons zoo even, dat de maatregel der verhooring van de cortes werkelijk ge-booden en tot uitvoer gebragt is. Alhoewel ons oppreponent deze tijding als stellig opgeeft, willen wij evenwel dezelve niet als volkomen authentiek be-schouwd hebben.

Binnenlandsche berigten.

Gravenhage, 29 Jan. Z. M. heeft jar. mr. H. J. Caan, vroeger lid van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

Het heeft Z. M. behaagd eene commissie te benoemen tot onderhandeling met den uit België hier aangekomen oud-minister Mercier, buitengewoon Belgisch gevolmagtigde, en den generaal Willmar, gewoon Belgisch gevolmagtigde, omtrent een tusschen Nederland en België te sluiten handelsverdrag. Tot leden dier commissie zijn door hoogstedenzelve benoemd de ministers van buitenlandsche zaken, van financiën en van koloniën.

Gisteren is, op last van eenen der heeren commissarissen van politie, aangehouden de persoon van J. H. Isler, vroeger, zoo hij opgeeft, officier van gezondheid, thans logerende in het Langroen, juist toen hij bezig was aan een huis in het Lange Voorhout gelden te vragen, en wel op vertoon van valsche stukken, waarop ook een nagmaakt zegel der loge van vrijmetselaren gesteld; welke gelden, zoo hij voorgeeft, bestemd waren om zich naar Frankrijk te begeven, en te Parijs zijnde, zich tot den koning te wenden. Diezelfde persoon heeft zich ook aan andere huizen, onder aanbidding van valsche certificaten of getuigschrijven, tot bekoming van gelden, aangepeld, welke gelden toen weder moesten strekken om goed te maken eene reis naar Amsterdam, als hebbende de handelmaatschappij hem de betrekking van med. doctor, op een schip, dat naar de Indijën zou vertrekken, geschonken; terwijl hij ook ten huize van leden der orde voorgeeft aanspraak op het bekomen van gelden te hebben, als behoorende tot en broeder zijnde van de Zeeuwsche loge. Isler, die eerst sedert oktober II. uit het verbeterhuis te Hoorn ontslagen is, heeft zijn bedrijf zoo ver uitgespreid, dat hij voor zekeren persoon, met wien hij vroeger gedetineerd is geweest, valsche getuigschrijven, voorzien van valsche cachetten, heeft gemaakt, waarmede hij nu elders is vertrokken, waarschijnlijk om daarmede bedragerijen te plegen.

Tusschen Dordrecht en Ossendericht hebben in den afgetoopen nacht kwaadwilligen gefracht den postlijst van een postkar aan te vallen en zich van zijne briefjes en pakketten meester te maken. Aan weers zijden van den weg was een touw gespannen en op het oogenblik dat de conducteur zich van dien hinderpaal trachtte te bevrijden, kwamen hem twee personen te lijf. Door zijne tegenwoordigheid van geest en moed, is het hem gelukt, dezen onverwachten aanval af te weren, en zonder ietsel te ontkomen. Men is op het spoor der schuldigen.

Arnhem, 28 Jan. Met het volste regt werd in de Arnhemse Concertzaal, van den dinsdag uit Nijmegen, eene Obsequieconcert ter eere van mejufvrouw Charlotten Welly opgenomen, welke beroemde zangeres het muziklievend Arnhemse publiek heeft bewonderd in hare zeldzame begaafdheden. Hare omvangrijke, zuivere, hooge sopraan-stem, en de gemakkelijke, waarmede zij de zwaarste variatien weet voor te dragen, bij eene duidelijke uitspraak, heeft haar niet te onrecht den naam van Rijnische nachtelijke doon vervorven. Ook het door den heer Sommer, concertgever, uitgevonden instrument Euphonion heeft een algemeen genoeg verschaft en werd door de geëerde heer uitmuntend bespeeld. Buitengewoon was, echter, de toejuiching der zangeres, toen zij, aan het einde van het concert, teruggerepen, de byzondere goedheid had, nog eens de uitvoerige aria uit Norma, nog krachtiger en enthousiastischer van de eerste maal, te doen hooren, waarop een groot aantal discipulanten volgde, zoolang de kunstenaar het concert voortzette. Aanstaanden maandag zal zij, vernemen, het meerderdeel van het knustlievend publiek; dat mejufvrouw Welly niet heeft gebord, gelegenheden hebben haar te kunnen toejuichen op het tweede in den stads-schouwburg te geven concert van den heer Sommer. Wij kunnen niet voorbij afzien lof toe te brengen aan den uitstekendsten, den heer C. F. ... welke wijze van accompaneren door de ... werd bewonderd, welk accompanement des te meer prijzaam door den zeer schoonen vleugel uit de Parijsche fabriek van den heer Erard, voorhanden in het welvoorzienige magazijn van den pianomaker W. Straatman, te Arnhem.

Verkondigt het bovenstaande medegedeelde bericht den lof van mejufvrouw Welly. — Dezelve komt vooral niet minder toe aan den heer Godefray uit Brussel, die zich gisteren avond op ons vierde damesconcert op de harp heeft doen hooren. Vroeger zondervindende heeft ons den heer Godefray leeren kennen als een circus op een der minst bespeelde meest moeilijke instrumenten; nu was het tal en aanzienlijk publiek opgetogen van künge en gaf daarvan de ondebellenigste blijken in de verstandelijke toelichtingen, welke den heer Godefray verstandelijk te behelpt vielen en bij zoo veel verdiende. Onder de plannen, tot verbetering der ... in de laatste tijden uitworpen, verdient de verlenging van het grifkanaal tot in den IJssel bij Boesborgh de algemeene aandacht tot zich te trekken. Het grifkanaal van Halten tot Apeldoorn loopt als nu midden op de Veluwe dood, zodat hetzelfde voor de vaart op de Veluwe geheel ongeschikt is; niettemin wordt hetzelfde verageld door een beurtman op Amsterdam en Rotterdam, eene trekschuit op Zwolle

en door een gemiddeld aantal van 760 schepen jaarlijks beraren. Door de verlenging van dit kanaal tot in den IJssel bij Brummen of Dieren, wordt de geheele Veluwe gekanaliseerd, doch inzonderheid de dorpen Békbergen, Loenen, Halle, Earbeck, Rozendaal, Brummen en Dieren, bevoordeeld, waar uitgebreide landontginningen aangevangen zijn. Een aantal van niet minder dan 134 fabrieken zullen, bij de verlenging, over het grifkanaal hare grondstoffen kunnen aanvoeren en haar fabrikaat verzenden. Voor Amsterdam, Harlingen, Kampen en Zwolle wordt een nieuwe waterweg met den Rijn geopend, welke drie uren korter is dan over den IJssel, terwijl deze rivier door een gebrekkig lijnpad, menigvuldige kromten en zandbanken, als een zeer slecht vaarwater beschouwd wordt, en zelfs bij hoog water of zomerdroogte dikwijls in het geheel niet bevaaren kan worden. Is eenmaal de Drentsche kanalisatie tot stand gebracht, dan zal de vereeniging daarvan met Groningen en de Overijsselsche vaarten gewis niet achterwege blijven; de vereeniging van de Hoogeveensche en de Dedemsvaart met de Eems schijnt in geene verre toekomst te liggen, en als men nu eenen blik op de kaart werpt, dan ziet men, hoe, door de verlenging van het grifkanaal, eene binnenvaart van Groningen door de provincie Drenthe, Overijssel en Gelderland met de steden aan den Rijn, Maas en Waal daargesteld, en de Eems met den Rijn verbonden wordt. (O. C.)

Mengelwerk.

Schetsen uit de portefeuille van een minister der XIXde eeuw.

Es bildet ein Genie sich in der Stille.

EERSTE DEEL.

Vervolg van no. 23.

HOR IK VERKLAARDE, DAT MIJ DE TOEGEVENDHEID DER EDEL MOGENDE HEEREN DOBBEL LOODIG WAS, ALSMEDE, HOB IK MEENDE, DAT DE IN DE TAAL DER LANDS UIT TE VANDIGEN WET EN DE OPEBARE VERHANDELING DAARVAT, OP HET GEMOED DER BEZWAARREBENDEN EENEN INDRUK TE WEEG BRENGEN, VAN WELKEN ZIJ ZICH-ZELVEN GEENE REDEN KUNNEN GEVEN, EN HOB HET HEM, DIE DEN OMVANG VAN ZIJNE VERPLICHTINGEN KEET, SOMS HIADERT, DIE, WEN AANHOOREN VAN HET ALGEMEEN, TOT IN RIJZEN VERHEELEN TOE, TE HOOREN OPSOMMEN. VAN HET ONDERSCHIED TUSSEN »EENEN PLEITBEZORGER» EN »EENEN MINISTER VAN JUSTITIE» VAN HET GEVAARLIJKE VAN DE WET UIT TE LEGGEN. HOB IK GEVOELDE, DAT MIJ TOT ZUIVERHEID VAN TAAL »EN JUSTITIE VAN UITDRUKKING NOG VEEL OBTBRAK, EN HOB IK DE DUISTERHEID DER REDACTIE TOESCHREEF »AAN DE WEINIGE VORDERINGEN, NIER TE LANDE NOG OP HET TERREIN DER CODIFICATIE GEWAART.

Ik zal deze Schets beginnen, FLORIS, met je nog eenen handgreep te leeren, die je in je ministerambacht moet te pas brengen, als je er lang plezier van wilt hebben. Je moet altijd je best doen, dat je de vertegenwoordigers op je hand houdt. En wat je nu, hoe je daar de meeste kans top hebt. Dat zal ik je leeren. Je moet het altijd doen voorkomen, alsof niet-gij, maar de vertegenwoordigers het ontwerp vervaardigd hadden. Druk er toch vooral op, dat je het ontwerp verbeterd hebt naar het beter inzicht der Edel Mogende Heeren. Wavel onophoudelijk van »gemeen overleg» en van »goede verstandhouding». Besluit gestadig uwe dankbaarheid voor de zorg, door de Kamer aan het aangelegen onderwerp (1) besteed; beveel u aan de voortdurende welwillende medewerking der leden. Zag, ook van de onnoozelste aanmerking van het onnoozelste lid, dat gij oneindig veel verschuldigd zijt aan de wel sprekende rede, of de scherpsinnige vraag, door het geachte lid uitgedaan. De verstandige lui zullen de behouders over u spijalen, en zeggen, dat een minister eene dankbeelden behoort te hebben en eigen Wert te leveren; dat iemand, die inderdaad bewust is, dat zijne krachten niet toereikende zijn voor zijne taak, of nooit de ministeriele portefeuille had moeten aanvaarden, of van haar weder zo spoedig, mogelijk afstand doen; dat men op onnoozele vragen, of niet antwoordt, of derzelver ongerijmdheid aantoot, en. Maar iemand, die sob verstandig handelde, bleef geene drie maanden minister, FLORIS! Gij kent de spreuk: *Les sots depuis ADAM, sont en majorité*, en daar wij juist de meerderheid moedig hebben, zoo hebben wij ook juist hen noodig, die de meerderheid uitmaken, idk zijt u, de zotten. Er is niets, waarmede men de zotten spoediger wint, dan door hunne ijdelheid te vleijen; en is het nu niet hoogst strafelend voor de eigenlijde van een burger radertje, uit Sikkensburg of Madderstad, of van een ouderling uit

Doornbosch, of van den oudsten welhouder uit Treurenberg, wanneer Z. Exc. de minister des konings verklaart, dat hij de insigten gevolgd heeft van hem burgervader, of zijne dankbaarheid betuigt voor de medewerking van hem ouderling, of met hoogen lof werkaagt van de uitmuntende redevoering of de schrandere vragen van hem welhouder, die over de quaestie een geheel nieuw licht hebben doen opgaan? (Een smeerkaarsen-licht; in plaats van vlam, walm en stoom!) Ziet-ge FLORIS, zoo verzekert men zich stemmen Hoe toch zou iemand zijne stem kunnen onthouden aan een ontwerp, tot welks vervaardiging hij zoo ontzettend veel heeft medegewerkt; of zich verklaren tegen een voorstel, dat door de voortbrengselen van zijn brein zoo zeer verrijkt is geworden? En hoe zouden voorzede burgervaders, ouderlingen en welhouders niet eenen minister blijven schragen, die, zoo niemendal verwaand, zijne eigene overtuiging aan de hunne opoffert, en, zoo niets begeerig, om met eens anders teeren te pronken, eere geeft aan wien eere toekomt? Aan eenen minister, die zoo geneigd is tot »gemeen overleg» (2) en »goede verstandhouding» (3) Wees verzekerd, dat zij je in tijd van nood niet in den pekkel zullen laten zitten; want wat zouden zij wel moeten gaan beginnen, als er eens bij vergissing een minister aan het roer kwam, die, niet weinig verstaad genoeg hebbende, uit zijne eigene oogen keek, en naar hun gekwezel niet eens luisterde?

Leeringen wekken, maar voorbeelden trekken, FLORIS. De leering hebt gij beet; nu zal ik u het voorbeeld toonen. Was in de maand juli van datzelfde gedenkwaardig jaar 1842, waarin IK het eerst leerde de zaken uit een hooger standpunt beter te overzien. Ik moest eene wet verdedigen op het notaris-aubt. Was nog al een ontwerp, dat veel belangstelling inboezemde. Getrouw aan de leer, die ik u zoo even ontvouwde, begon IK met de Ed. Mogende Heeren zoo wat te flinkloojen. »Voor de zorg aan deze wet besteed», zeide IK in den aanhef, »kan de regering »U Ed. Mogenden niet genoeg dank zeggen. IK »persoonlijk ben die dank schuldig; MIJ, die de »veer had tot het ministerie geroepen te worden, »te midden van het onderzoek van deze omslagtige wet, »was de toegerendheid van U Ed. Mogenden DUBBEL »vnoodig. Ik hoop, dat U Ed. Mogenden de bewijzen »ontvangen hebt, dat de regering die zorg weet te »waarderen, en dat IK van mijne zijde niets onbe »proefd heb gelaten, om daaraan te beantwoorden.» Nu begon IK uit een ander vaatje te tappen. Eerst stroop, nu wat azijn. Zoo behoort het in de wereld!

Denn, wo das Strenge mit dem Zarten,
Wo Starkes sich und Mildes paarten,
Da gibt es einen guten Klang.

Had me al lang verveeld, FLORIS, als IK daar hoorde kakelen, over wat een minister doen moest en wat een minister niet doen moest; en hoe een minister zich handien moest; en wat men van eenen minister verwachtte, en zoo al voort. Daar zal IK nu eens vooral een eind aan maken, dacht IK. En daar misbruikte IK nu die onschuldige notarissen voor. IK begon eerst met aan te toonen, hoe verbaasd naar de notarissen, ten gevolge van mijne wet, op de vingers zouden gekoken worden. Daar was in alles voorzien, tot zelfs in de verwaarloozing van de waardigheid van het karakter, zeide IK. Zij vervolgde IK, »welke nit dit oopant door den »wetgever beschouwd worden, hebben zeker reden »te dank te zeggen, niet alleen voor de uitsluitende »voorrégen, welke hun worden toegerekend, maar ook »voor de hooge waardering van hetgeen zij moeten »zijn. En hoe zouden dan uwe beschouwingen, Ed. »Mogende Heeren! en die der regering, door iemand »smiskend kunnen worden? IK kan daarom geene »de minste aanleiding vinden, of het zou moeten zijn »in de omstandigheid, dat die in de taxidistants »te vvaardigen wet en de openbare behandeling daar »van op het gevoeld dat belanghebbenden eenen in »druk te weeg brengen, van welken zij zich-zelfen »geent reden kunnen geven.» (Een rodeloze indruk dus?) »HEM, die den omvang van alle zijne ver »plichtingen kent, hindert het soms, die ten aanhoore »van het algemeen tot in bijzonderheden toe, te zijn »opsommen. Hij, die zijne pligten met de meeste »naauwkeurigheid vervult, hoort zich die somtijds »niet gaarne in het openbaar voetschrijven, al is het »ook door den wetgever. Dergelijk gevoel kan men »begrijpen en zelfs verschoonen.» Verwonderde er niet over, FLORIS, hoe ongepast IK alles te pas wist te brengen?

In diezelfde redevoering — wanter daaraan magtig veel te leeren — toonde IK, nog het onderscheid aan tusschen eene pleitbezorger, (dat zou eigenlijk zijn een procureur, maar IK bedoelde eenen advocaat), en eenen minister van justitie. FLORIS, nu kan je jezelf als in eenen spiegel zien, wat je bent, en wat je, hoop ik, worden zult. Nu nog een »krui »pend rapje, weldra een »klapwiekend, fladderend »vlindertje!»

(1) Het woord aangelegen schijnt in de negentiende eeuw zeer in den smaak geweest te zijn. Voornamelijk was het een lievelingswoord van het Handelsblad; althans wij treffen het daar herhaalde malen aan. Wat het eigenlijk beteekende, heb ik niet kunnen ontdekken. Misschien is het eens verkorning voor: aan het hart gelegen. In dezen zin zou men het ook wel kunnen aanzien voor eene schrijffoot, en lezen: aangelegende onderwerp. (Noot van den uitgever.)

(2) Gemeen overleg. Gemeen, namelijk, niet in den zin van laag, vil, maar van onderling. (Noot van den uitgever.)
(3) Goede verstandhouding. Ook al een dubbelzinnig woord. Het heeft soms de beteekenis van het Fransche relations criminelles, relations intimes. Maar hier heeft het waarschijnlijk de beteekenis van twee menschen, die elkander met een half woord verstaan. (Noot van den uitgever.)

Ik ga thans over om iets te zeggen van twee bedenkingen, die de geachte spreker uit Gelderland, met zijne gewone heuschheid en scherpzinnigheid (je herinnert je, wat ik je daar straks leerde, FLORIS?) heeft voorgedragen. Vooral zij het mij geoorloofd, gulhartig te erkennen, dat de stand, waartoe ik het genoege en de eer heb gehad, vijf en twintig jaren van mijn leven te behooren, (dat was eene navolging van NAPOLEON'S *grand felds. encore sous-lieutenant*, etc.) de werking, waarop ik steeds roem zal dragen (maar zal de werking ook op mij roem dragen? dat is eene andere vraag!) nu waaraan de zoo even genoemde spreker, tot staad strekt, dit eigenaardige heeft, dat wij gewoonlijk in de gelegenheid zijn, het antwoord op de ons voorgelegde vraagstukken in de stille van ons kabinet te overwegen. Thans wordt mij zulk eene gezette overweging niet vergund, terwijl daarbij nog komt, dat het antwoord van eenen afgevaardigden zelden of nooit is van zoo onberekenbaar gewigt, als dat, door eenen minister van justitie in de achtbare vergadering der vertegenwoordigers des volks gezeten. Aan den anderen kant geloof ik niet, dat wij der openbare zaak veel bijdragen door het geven van zoodanige uitleggingen, der wet, als de spreker uit Gelderland scheen te verlangen. *Zij kunnen zelfs hare eevaarlijke zijde hebben.* (Had je dat ooit vermoed, FLORIS?) Ik heb mij altijd verbeeld, dat, van het oogenblik af, dat de wetgevende magt eene wet heeft vastgesteld, het de taak van den rechtsgeleerde en van den regter wordt, om zich met de uitlegging en toepassing daarvan bezig te houden, en dat zij daarbij vooral ook (luistert toe, rechtsgeleerden en regters!) met algemeene rechtsbeginselen en regelen van uitlegkunde te rade moeten gaan. Ik heb mij, toen ik nog meer werkdadig (— nu was ik bespreekende) — rechtsgeleerde was, steeds voorgesteld, dat zulk algemeene beginselen en de analogie (nu kan je eens zien hoe'n knap werkdadig rechtsgeleerde ik was! algemeene rechtsbeginselen en analogie) voor de uitlegging eener wet meer afdeden, dan een mondeling antwoord, in eene vergadering als deze gegeven (4)

Lot nu wel op, FLORIS, hoe men manoeuvreert moet, wanneer men op bedenkingen moet antwoorden, en men weet niet, wat te antwoorden. Eerst leuter ik, dat ik vijf en twintig jaren advokaat was geweest, en dat die mijnheer, die zoo heusch en zoo scherpzinnig was, ook advokaat was; twee zaken, die volstrekt niets met de kwestie te maken hadden en ook niemand interesseerden. Daarop vertel ik, dat ik het, in die vijf en twintig jaren, nog nooit zoo ver had weten te brengen, om op staan: den moet een goed advies uit geven, maar dat ik eerst, via de stille van mijn kabinet het vraagstuk moest gaan overwegen naar algemeene rechtsbeginselen en regelen van uitlegkunde. Dan zeg ik met een hoogst bedenkelijk gezigt, als school achter die wet op het notaris ambt het grootste staatsgeheim, dat het geven van uitleggingen soms gevaarlijk kan zijn. Ik eindig, met te zeggen, dat, van het oogenblik af, dat de wetgevende magt eene wet heeft vastgesteld, het de taak van den rechtsgeleerde en van den regter wordt, om zich met de uitlegging en toepassing daarvan bezig te houden. Had nu iemand de opmerking gemaakt, dat de wet hier ook nog niet vastgesteld was, en dat men niet met een oort van wet naar den rechtsgeleerde en den regter kan loopen, — dan hadden zij mij vastgezet. Maar die goede schapen van vertegenwoordigers dachten niet eens zoo ver door. Een hanger bedankte mij zelfs wel uitdrukkelijk, voor mijne uitmuntende redevoering. Of OXENBERG ook gelijk had! Nu hier, lieve FLORIS, moet ik je de opmerking maken, dat je, als je eens minister bent, er nooit voor moet terugdeinzen, om de zotste, de ongerijmdste en de meest paradoxe argumenten voor den dag te brengen. Ik zou haast zeggen, hoe gekker hoe beter. Want zotse de verstandigste menschen zullen nooit van de onderschilling uitgaan, dat iemand eene gekheid zegt. Als zij bemerken, dat de redenering niet juist is, zullen zij er nog eerder toe overgaan, om aan hem eigen doorgang te wijden, en heel wat verstandiger zal hij dien hanger te vermoeden. Dit spreekt in de stilte van de stille, honden zij zich niet in de stilte van de stille. Aan de uiterste uiterste grens van de uiterste uiterste.

Ik was mijns notariële redevoering begonnen, met de Ed. Mogende Heeren te floemen; ik eindigde haar, met mij zelven te roemden. Ik bevestig, dat ik, met den geachten spreker uit Gelderland, dat de notaris van die wet ontworpen heeft niet zoodanig is, als de notaris heeft die taak ons te verzoeken. Ik achtte dit van een de weinige vindingen, die hier te lande ontgong op het terrein der *opbouw* zijn gemaakt. Vandaar bovendien vermeer ik ontrent deze wet in het bijzonder de tangerendheid der vergadering in mij opzigt te mogen inroepen. Onder het bewind van den eenen minister ontstaan was zij reeds in deze vergadering tot een opzettelijk punt van onderzoek geworden, toen een nieuwe minister optrad.

(4) Men moet dus hieruit opmaken, dat algemeene rechtsbeginselen en analogie, in de negentiende eeuw, voor overeenkomstig worden beschouwd met mondeling antwoord; althans in eene vergadering als deze. (4) In eene vergadering als die van de Tweede Kamer de Staten-Generaal. (Noot van den uitgever.)

Zoo veel veranderingen zijn daarin gebracht, zoo vele bedenkingen deswege geopperd, dat de taak van het nieuw opgetreden hoofd van een departement van algemeene bestuur steeds daardoor zeer moeilijker werd. De gedrukte processen-verbaal van de beradslagingen over afdeelingen over deze wet vullen alleen meer dan honderd folio-bladzijden. (Je kunt begrijpen of de ook langdradig waren!) Voegt men daar nu bij, dat de regering aan de eenen zijde, zoo veel mogelijk, aan het verlangen der afdeelingen tot het brengen van wijzigingen in de wet wilde toegeven; doch aan de andere zijde wenschen moest, om, zoo ver mogelijk, aan het oorspronkelijk opstel te blijven. (Je weet, FLORIS, dat transactien eene der wezenlijke voorwaarden zijn van een goeden verlegenvoortdurende regeringsvorm, hoe wel aan den anderen kant daardoor steeds slecht werk geboren wordt en het wettigen maken niet bij *dingen en bieden* kan gaan) en dat eene verandering in een enkel artikel uit den aard der zaak in eene wet als deze de wijziging van verscheidene anderen na zich sleept, dan zal het der menscheijke feilbaarheid wel te vergeven zijn, dat hier de volkomenheid niet is bereikt. Ik verklaar intusschen gaarne, er den hoogsten prijs op te stellen, dat onder mijne medewerking tot stand gebrachte wetten zich door zuiverheid van taal en juistheid van uitdrukking onderscheiden. Ik gevoel, dat MIJ, tot het bereiken van dit doel, nog *veel overbreekt* en roep dan ook daartoe de hulp en voorlichting van U Ed. Mogende Heeren, en met name ook van den geachten spreker uit Zuid-Holland, voor volgende gelegenheden met vertrouwen in. (Om de taal en de uitdrukkingen mijner wets-ontwerpen te corrigeren. Waar men Ed. Mogende Heeren al niet voor gebruikt! Hoe vindt je hem, FLORIS?) Voor weder, die eenige onderzanding van codificatie heeft, zal ik wel niet behoeven te ontroeven, hoe moeilijker zij (wat? de codificatie?) uit dit oogpunt (welk oogpunt) is.

Onderzanding van codificatie! Heb je ooit codificatie onderzonden? Heb je eenig begrip wat codificatie onderzonden is? Dan ben je knapper dan ik. En begrijp je wie die raadselachtige zij en wat het geheimzinnige dit oogpunt is? En dan die heerlijke gevolgtrekking, omdat er bij ons te lande nog zoo weinige vorderingen op het terrein der codificatie zijn gemaakt, is de redactie der wetten zo slecht. Iedere die eenig onderzanding van codificatie heeft, beschrijft gemakkelijk, dat mij aan zuiverheid van taal en juistheid van uitdrukking nog veel ontbreekt. Heb je ooit zoo'n nonsens gehoord, FLORIS? en dat regert men nu menschen medel. Kom me nu nog eens vertellen dat je geen minister durft worden, omdat je niet verstand hebt. Van de 52 leden, die aanwezig waren, waren er 43, zegge DRIE EN VEERTIG, die mijne redevoering zoo fraai vonden, dat zij, zonder dat zij er iets op wisten te antwoorden, mijn ontwerp, dat nog zoo veel te wenschen overliet, aannamen. DRIE EN VEERTIG!

De Paris au Pérou, du Japon jusqu'à Rome. Le plus sot animal de mon avis est l'homme. Een dagblad verweet me nog, dat het geen eijns voor me was, dat er over dat ontwerp al zoo veel water vuil gemaakt was, want dat ik immers een geheel nieuw ontwerp, naar mijn eigen inzicht, (o jensuri!) — had kunnen vermaandigen, of als ik daar te dom toe was, geen minister had moeten worden, en, enz. enz. Wel, ja, wel, geen minister worden, omdat ik nog geen wet op het notaris-ambt wild samen te lappen. Wel te rusten! *Ka te coucher, mout cher BASIL.*

Die speech, daar je zoveel wijsheid nu kunt hebben, FLORIS, staat, in *anternam memoria*, opgeteekend in de *Staats-Courant* van den 16den juli 1842, no 166. (Fervolg hierna.)

Abcantiens

HOUTVERKOOF.

Op Donderdag den 5den Februarij 1846, des voormiddags van 10 ure, laat de Wal der Gebroeders HAN-FOOD, Groot van BORKKE, op het Slot Huich, bij Emmen van den Rijn, in een termijn, aan de meestbiedende, op lang krediet en onder voordoelige Condities, publiek verkoopen:

De tot het Biddergood *Zucht* behoorende WOOD en BOSCH, verdeeld in 29 Havelingen, zamen inhoudende: 50 zware EIKEN, 10 OLMEN, 19 EIKEN, 5 LINDE-BOOMEN, 2 POPULIEREN en 7000 meet zware DENNEN-BOOMEN, welke laatste tot MASTEN, PLANKEN, LAPPEN, enz. en tot TIMMERHOUT van alle sterkte zeer geschikt zijn. Verder 10 Havelingen, zamen inhoudende: 20 zware EIKEN, 140 OLMEN, 210 LINDE-BOOMEN, 38 zware *Belgische* POPULIEREN en 56 ABELLEN, staande op de groote Laan en aan de Zijden.

De Condities, benevens de Beschrijving van de verdeling der Havelingen, op welke het getal der Bomen van iedere Haveling opgegeven wordt, liggen ter inzage bij den Wal der Gebroeders Heer Graaf van BORKKE op het Slot Huich, en bij den On-

dergeteekende op het Bureau van den heer justitie-raad HOYNCK alhier.

Aanwijzing in loco wordt gedaan door den Boschwachter van den Heer Graaf van BORKKE. Emmen, 20 Januarij 1846.

A. J. M. BARKER.

F. M. H. COHEN, Tuinmeester bij het Nederlandsch Instituut voor Duitstammen te Groningen, Kunstlanden- en Gebuften-vervaardiger is alhier te spreken of te ontbieden bij den Heer HOLTUS, Heer des Pays-Bas, op de Markt, den 5den, 6den en 7den dezer, en zal aldaan zijne Gebouwen bezoeken. Daar het getal zijner Gebouwen alhier zeer sterk heeft toegenomen, zoo zal hij deze Hoofdtad alle zes weken bezoeken.

Hij maakt de belanghebbenden attent, dat hij te staat gesteld is, Kinderen, welke tegen de Tandwissinging hem in dit opzigt aanvertrouwd zijn, bij voor eene geregelde Duitse garandeert, waarvan hij reeds blaken, hier en elders, heeft gegeven. Tevens zal hij voortgaan met het vervaardigen van *Mechanische Moud- en Tand Huisgebedden*, in dezer voege, zoo als die thans aan de voornaamste Academiën bekend zijn, welke hij gerust durft zeggen, dat in alle opzichten met de natuurlijke kunnen wedijveren.

Daar is hem geworden van zijnen geachten Meester, Monsieur GERANTE, Chirurgien-Dentiste de l'ecole polytechnique royale à Paris, een middel tot herstelling of tot het vullen van hiele Haaren, hetwelk zeer doelmatig is en eene eenvoudige bewerking vereischt.

Den 2den, 3den en 4den Februarij is hij te Deventer, en den 9den, 10den, 11den, 12den, 13den en 14den te Zwolle.

P. S. Bij zijne afwezigheid van Huis, zal men zijnen Zoon kunnen spreken; maar hij zelf is, bij wezigen, de laatste Maandagen van elke maand altijd te huis.

Met toestemming der Stedelijke Regering.

Stads-Schoonburg.

Maandag den 2den Februarij 1846.

Op algemeen verzoek en om den buitengewoon bijval, welke de Zangeres, Mevrouw CHARLOTTE WELLY, laatleden Dinsdag den 27sten dezer heeft verworven, om te lande en lande VOCAAL- en INSTRUMENTAAL-CONCERT van den Concertmeester F. SOMMER, onder medewerking van den Orchest-meester, den heer G. B. HALL, zultende Mevrouw WELLY in SOLO te treden.

ERSTE AFDEELING:

1. Als Maria, Scene en Aria uit de Opera: *de Regiment's-Tochter*, door Mevrouw WELLY.
2. Het Volkslied: *wie Nederlands bloed in de aderen vloekt*, voor te dragen door den Concertgever.
3. Als Norma, Scene en Aria uit de Opera *Norma*, door Mevrouw WELLY.
4. Lied voor eenen Huisvrouw voor te dragen door den Heer WELLY uit Frankfurt.
5. Als Prinses uit de Opera: *Roberts de Diabla*, Scene en Aria, door Mevrouw WELLY.

TWEDE AFDEELING:

1. (Op verzoek.) Heugensche nationaal-hymne, door den Concertgever.
2. Als Prinses uit de Opera: *de Spanne des Portes*, Scene en Aria, door Mevrouw WELLY.
3. Ronde uit de Opera: *der Liebes Frank*, van den Heer WELLY, waaraan ook het lied te dragen door den Heer WELLY.
4. Als Prinses uit de Opera: *die Kronen*, door Mevrouw WELLY.

Aanvang ten 7 ure.

Prijzen der Plaatsen:

1ste Rang, 10 centen; 2de Rang, 7 centen; 3de Rang, 5 centen; Heeren-Officieren op den 1sten Rang, 1.00. De nog open zijnde plaatsen zijn van 10 tot 20 te bespreken, a 10 centen per plaats.

Arnhem, 30 januarij 1846.

Oude Weit van f 00.00 tot f 00.00; Nieuwe Weit van f 8.30 tot f 11.25; Rogge van f 8.00 tot f 10.00; Gerst van f 7.50 tot f 8.25; Winst van f 5.25 tot f 6.00; Haver van f 0.00 tot f 0.00; Voerhaver van f 2.50 tot f 3.00; Witte Boonen van f 0.00 tot f 0.00; Rode Boonen van f 7.00 tot f 8.30; Graan van f 0.00 tot f 0.00; Groene Ervten van f 14.25 tot f 15.25; Gele Ervten van f 14.00 tot f 15.00; Koolzaad van f 0.00 tot f 0.00; Aardappel van f 0.00 tot f 0.00; Kluiszaad van f 0.00 tot f 0.00; Aardappelen van f 0.00 tot f 0.00; Boter van f 0.85 tot f 0.90 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 31-Jan. 6 El 9 Palm 7 Duim, op 7 uur 's ochtts. Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Bekerdrucker.